

יומן החדשות
מלחמת ההתשה של ואנסה

בעירער על עירער
בבית-מישפט בבוסטון
טוענת ואנסה רדגרייב:
זכויות האדם בסכנה!

* שעות ספורות אחרי שנודע לה על מות של אביה, השחקן הדגול מייקל רדגרייב, ניצבה ואנסה רדגרייב מול סוללה של עיתונאים ומחמת בקול גדול, כהרגלה, על הסכנה להפדת זכר יות-האזרח ולחידוש רשימות שחורות פוליטיות בארצות-הברית.

למרות האבל, טענה ואנסה כי היא מרגישה בנטל-האחריות הרובץ עליה כלפי בני רודה של ליליאן הלמן וכידוע היתה הלמן ברשימת המנר-דים בנימי רדיפות מקארטי, בשנות החמישים). לכן, כך אמרה, ברצונה למחות על החלטת בית-

שחקנית רדגרייב
נגד תרם פוליטי

מישפט פראלי בלוס-אנג'לס, שביטל פסקדין קודם, שציווה על התיזמורת הסימפוניית בבוסטון לשלם לשחקנית פיצויים כסך מאה אלף דולר על שביטלה את הופעתה, אחרי איומים שהתקבלו בתיזמורת בשל הצהרותיה הפוליטיות של רדגרייב, בזכות תנועות השיחרור הפלסטיות.

"אך לא ביטול הפיצוי הכספי הוא שמדאג אותי," טענה רדגרייב במסיבת-העיתונאים, "כי אם הדלת שנפתחה לחידוש רשימות פוליטיות שחורות, של אנשים המגורים בשל דעותיהם, משמעות ההחלטה של בית-הדין מישפט שלא לחייב את התיזמורת לשלם פיצויים היא, שכל מיקצוען שחקן, עיתונאי או מבקר — עשוי לאבד את מישורתו אם מישוה בתוך המימסד או מחוצה לו מתנגד לדעותיו."

* הסרט האמריקאי הראשון של מילוש פורמן שיותר להקרנה במולדתו, צ'כוסלובקיה, יהיה, כמובן, אמדיאוס, מפיק הסרט, סול זאנץ, שביקר בישראל בהקרנת-הבכורה של הסרט, גילה כי קשה לו לעכל את העובדה שאמדיאוס אכן סחף את כל שמונה האוסקרים, "כשאתה מצלם סרט אינך חושב על הפרס, אתה פשוט מקווה לגמור אותו טוב", אמר זאנץ, ואילו פורמן, שיכור משימחה, הורה, כי "בכל אחד מאיתנו יש קצת מוצארט, וכודאי שיש קצת סטאליירי, אין זה רע לשאוף להיות גאון, כל זמן שאתה גם מתאמץ להיות כזה." הוא כודאי אמר זאת מנסיון אישי.

תדרוך

חובה לראות:

תלאביב: אמדיאוס, מטרופוליס, היו זמנים באמריקה.
ירושלים: אמדיאוס.
חיפה: מטרופוליס, אמדיאוס, כרמן.

תלאביב:

*** **אמדיאוס** (לב 1 - מוצג גם במיטשל בירושלים ובאורה בחיפה - אר-צות-הברית): סאליירי מתוודה על אחריותו למות מוצארט ומגלה את החולשה האנושית המרגיזה ביותר — הבינוניות, שהיא קללת-האל. שמונה אוסקרים? בהחלט מגיע לה!

אנס או
לא אנס?

מעבר להודו (זמן, תל-אביב, אנגליה) - שתי אנגליות, אחת צעירה והשניה קשישה, יוצאות לבקר בהודו, בימים של תחילת המאה הזאת. הן רוצות מאוד להכיר את העולם החדש הזה. אפילו חובות המורמות של הבריטים החיים במקום, שאינם מאמינים באחוזה עם הילידים, אינן מרפות את ידן. הן מוזמנות על-ידי רופא מקומי לבקר ביהוד עימו במערות מיסטריות, החצובות בתוך סלע החרד, תוך כדי הביקור מתפרצת האנגליה הצעירה מתוך אחת המערות, נמלטת מן המקום ומתלוננת לאחר מכן שהרופא תקף אותה. המישפט שנערך בעיקבות זאת חושף את התחום המעורה בין התרבות המערבית של השליטים לבין עולמם של ההודים, בני המקום. זהו תקציר סכימאטי מאוד לסיפור של מורסטר (תורגם לעברית בשם מסע להודו), הנחשב לאחד הישגים של הסיפורת הבריטית במאה העשרים. למרות שעברו שנים שנה מאז הופיע הספר, הנושאים שבהם הוא עוסק אקטואליים היום עוד יותר משהיו אז: יחסים בין מערב לעולם שלישי בכל המישורים - הפוליטי, החברתי והתרבותי. חטאי המערב שהובילו למצב שבו אנו נתונים היום, תחליכי הפיכתם של משרתים בנפשם למורדים מושבעים, ומעל הכל: אותו הפער המיסטי העמוק שבתפיסת העולם.

סירטו של דייוויד לין מפרש את הספר של מוסטר בנאמנות

ויקטור בארזאי - על חטאי המערב

רבה. לעיתים הוא מספק אולי תשובות חד-משמעיות מדי לדברים שהיו פעם לוטים, בכונה תחילה, בערפל. פעמים אחרות, השימוש באפקטים דרמטיים בוטים מדי מזכיר יתר על המידה את העובדה שקלטוע מישהי אינו יכול להסתפק בתייחסים מאופק של סיפורת יפה. עם זאת, לין מורש ורעה מרהיבה מבחינה חזותית, משכיל לשזור בתוכה רמזים, אשר מהם אפשר להגיע לאותן מסקנות שאליהן מוביל גם הספר.

לדווח או
למות

דמעות של שתיקה (גת, תל-אביב, ארצות-הברית) - זהו סיפורו האמיתי של כתב הימון ניריורק טיימס בקאמבודיה, סטייבן סאנברג, ושל דית פראן, האישה שעזר לו במלאכתו. כאשר כיסה את זועות המלחמה שהאמריקאים היו אחראים לה, בשלב ראשון, ואחר-כך את הזועות הנוראות עוד יותר, שעוללו שם אנשי חמר רוז.

למרות השם שניתן לו בארץ, המתאים יותר למולדראמה תורכית, זהו סרט חריף מאוד, בלתי-מתפשר, סרט שקשה לראות בשלוח, מה עוד שתיאור מצב העניינים בדרום-מזרח אסיה מזכיר במידה מביכה את מה שמתרחש היום בלבנון, מאחורי הגרעין העלילתי, כלומר הגורל של שתי הדמויות הראשיות, מצטיירת תמונה מחרידה של הרג שרירותי, של גיהנום על-אדמות, אשר אינו מנסה אפילו להסבירו - רצח-עם שרירותי, שנגרם למעשה מתוך סיכסוכים והתנגשות אינטרסים אשר אינה נוגעת כלל לקורבנות.

הבימאי הבריטי רונאלד ג'ופה מצליח לשחזר את האירועים במידה מבחינה של ריאליזם: ערי-הרקטל, שדות-קטל, מחנות של עבודת-כפייה, ילדים שרובים בידיהם הופכים לרוצחים, מוות ההופך למציאות שעומת חיים בכל שניה, ושאינו בו שום הגיון וגם אין כל דרך סבירה להינצל מפניו.

אפשר כמובן לטעון שמבחינה דרמטיתית הסרט לוקה

נגור ווטסטון ומלקוביץ - ד"ש מן הגיהנום

בחסר, כי חלקו הראשון, העוסק בתקופה שלפני גירוש העיתונאים המערביים מקאמבודיה, הוא בעל צביון אחד, ואילו חלקו השני - שבו מתואר גורלו של דית פראן, אשר נפל בידי חמר רוז, בחיותו קאמבודי - נראה, במידה מסוימת, כסיפור אחר. אבל הטענה מיותרת בהחלט, ביהוד לנוכח הידיעה שהאירועים על הבד אינם פרי דימינו של הסריטאי, אלא פניה של מציאות איממה.

לאהוב
ולמות

קאמילה (רבי-חן, תל-אביב, ארג' טינה) - סיפור אהבה אמיתי, בת טובים, בארגנטינה של שנת 1848, מתאהבת בכומר ישועי, השניים נמלטים מבואנוס-איירס לכפר קטן, אולם, מתוך שיקולים פוליטיים קרים, נשלח הצבא לתפוס את השניים ולהביא אותם לפני כס-הדין.

זהו אחד מאותם סיפורי-אהבה שבהם הרגשות חזקים מן המוות, מעין אלווירה מאדיגן של ארגנטינה, אלא שהבימאית, מאריה-לואיזה במברג, סבורה שהיא צריכה לעזור לסיפור בכל האמצעים האפשריים, והיא עושה זאת לעיתים בצורה בוטה וגלויה מדי. השימוש, לכל אורך הסרט, במסננות-אור הצריכות לשפוך על המסך זרק של ערפל רומנטי, הוא בסופו של דבר מטרוד למדי, מצד שני, הנסיון לשלב בתוך סיפור-האהבה אספקטים היסטוריים ופוליטיים של התקופה נראה כפוי, יתכן שארגנטינה מובן מאוד מה קרה ב-1848 בבואנוס-איירס, והילדים לומדים בבית-הספר על המאבק לשילטון שבין הדרוך רוזאס למתנגדיו, אבל בסרט קשה לתפוס מה בדיוק התרחש, חוץ מן העובדה שאנחנו מתבקשים להאמין כי רוזאס ואנשיו היו רוצחים צמאי-דם, נציגים של שמרנות ודיכוי, יש כמורכן רמז לכך שהכנסייה לא היתה נרעשת כל-יכך מן התקרית, לולא היתה מעורבת כל-יכך במישחקי-הכוח בשילטון. אולם אלה הערות אנב בסרט, מה שחבל עוד יותר הוא, שהמאבק

סוזי פקורארו - נשמות רומנטיות

המצפוני, שבו מתלבט הכומר לפני שהוא מפר את שבועת-האמונים שלו לכס-הקדוש, מצטמק גם הוא והופך מרכיב משני.

נותר, אם כן, סיפור-אהבה, הוא משוחק ומבוים במאנוס רב, כמו אחד מאותם הסיפורים הרומנטיים שבהם הכל גדול מן החיים, ושבהם הולכים הגיבורים בראש זקוף אל סופם המר. לנשמות הרומנטיות מובטחת הנאה מלאה.